

คู่มือการปฏิบัติงาน

งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

นางเนตรหทัย ณรงค์แสง
นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ
กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กลุ่มอำนวยการ สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

ที่ ..... วันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑

ข้าพเจ้า นางเนตรหทัย ณรงค์แสง ผอ.กลุ่มอำนวยการ ได้จัดทำเอกสาร คู่มือปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เพื่อประกอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (O 13) และขออนุญาตเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลในเว็บไซต์ www.ubn1.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

(นางเนตรหทัย ณรงค์แสง)

ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการ

ทราบ

อนุญาต

ชอบ

อนุมัติ

ลงนามแล้ว

ลงนัด

ความคิดเห็น รอง ผอ. สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

(นายสุพรรณ สาสา)

รอง ผอ.สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

(นายถาวร คุณิรัตน์)

ผอ. สพป.อุบลราชธานี เขต ๑

28 มิ.ย. 2565

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารงานมาตรฐานด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย สาธารณูปโภคเพื่อให้บริการข้าราชการครู บุคลากร เจ้าหน้าที่และ ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ รวมถึงขอใช้บริการอื่น ๆ

กลุ่มอำนวยการ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์แก่ข้าราชการครู บุคลากร เจ้าหน้าที่ ตลอดจนประชาชนบุคคลทั่วไปที่รับบริการ ได้รับความพึงพอใจในการใช้อาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

นางเนตรหทัย ณรงค์แสง

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 1

สารบัญ

	หน้า
งานการปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	1
Flow Chart การปฏิบัติงานปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	2
งานบริการอาคารสถานที่	4
Flow Chart การปฏิบัติงาน งานบริการอาคารสถานที่	5

งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

1. งานการปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์

เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นสถานที่ที่มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานมีความปลอดภัย และผู้รับบริการมีความประทับใจและพึงพอใจ

ขอบเขตของงาน

ครอบคลุมถึงการปรับปรุงภูมิทัศน์ สภาพแวดล้อม ดูแลระบบสาธารณูปโภคทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารวมทั้งดำเนินการตามมาตรการประหยัดพลังงาน

คำจำกัดความ

“ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

“คณะทำงาน” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา /มัธยมศึกษา หรือผู้ได้รับมอบหมายแต่งตั้ง

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. สำรวจ รับฟังความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับความต้องการในการปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาสภาพแวดล้อมของสถานที่ทำงานและระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้เกิดความสวยงาม เอื้อต่อการปฏิบัติงานให้สำนักงานเป็นสถานที่น่าอยู่ น่าทำงาน และมาตรการประหยัดพลังงาน

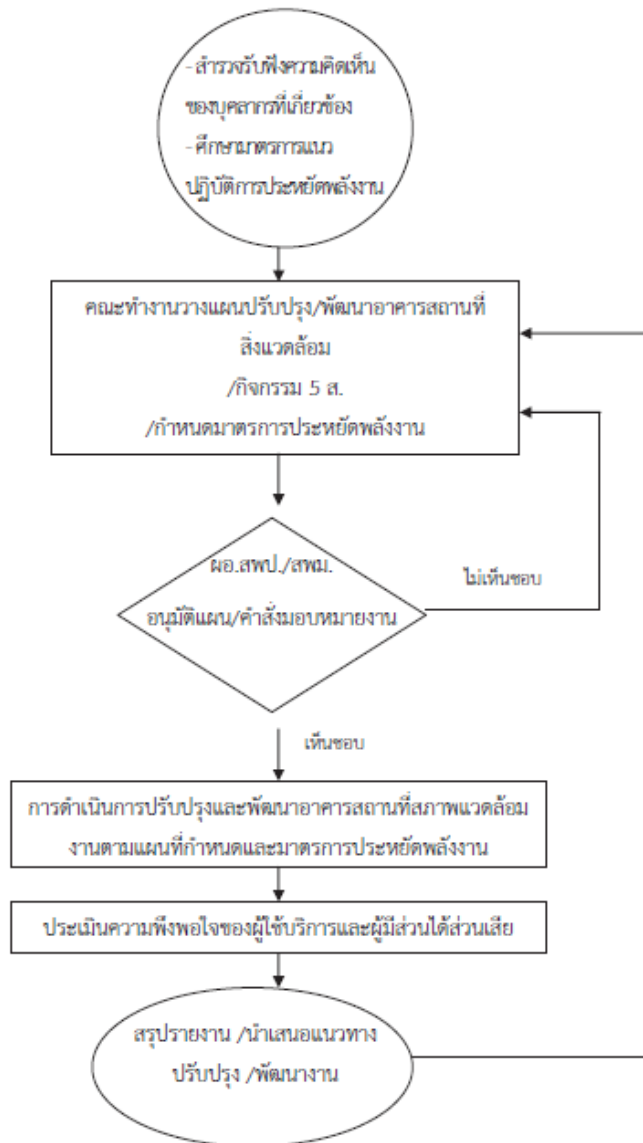
2. วางแผนและกำหนดแผนแม่แบบ (Master Plan) การปรับปรุงอาคารสถานที่ และพัฒนาสภาพแวดล้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ ภายในและภายนอกสำนักงานทั้งในปัจจุบันและอนาคตสอดคล้องกับกิจกรรม 5 ส. รวมถึงกำหนดมาตรการประหยัดพลังงาน

3. ดำเนินการจัด ปรับปรุงอาคารสถานที่และพัฒนาสภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภคตามแผนและมาตรการที่กำหนด

4. ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ บริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

5. สรุปผลการดำเนินงาน /นำเสนอแนวทางปรับปรุงและพัฒนางาน

Flow Chart การปฏิบัติงาน

แบบฟอร์มที่ใช้

1. แบบประเมินความพึงพอใจ
2. แบบรายงานมาตรการประหยัดพลังงาน
3. แบบรายงานการดำเนินงานตามกิจกรรม 5 ส.

เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

1. มาตรการประหยัดพลังงาน
2. แนวทางการดำเนินงานกิจกรรม 5 ส.
3. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

9 สรุปมาตรฐานของสำนักพิมพ์เพื่อการศึกษา

ชื่องาน : งานการ ปรับปรุง พัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม		ส่วนราชการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....		กลุ่มอำนาจการ		รหัสเอกสาร :	
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีสภาพแวดล้อมน่าอยู่ น่าทำงาน และผู้ปฏิบัติงานมีความประทับใจ		รายละเอียดงาน		เวลาดำเนินการ		มาตรฐานคุณภาพงาน	
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน		เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
1.	<pre> graph TD A(สำรวจความ คิดเห็นต้องการ /ส่งใบเสนอราคาประจำปี พิจารณา) --> B[วางแผนแม่แบบ (Master Plan) กำหนด มาตรการประหยัดพลังงาน] B --> C{เสนอ ผอ.สพป./สพม.} C --> D[ดำเนินการปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และ มาตรการประหยัดพลังงาน] D --> E(สรุปรายงาน/นำเสนอ แนวทางแก้ไข/พัฒนา) </pre>	1. สำรวจรับฟังความคิดเห็นของบุคลากร ความต้องการ / ความจำเป็นในการปรับปรุงภูมิทัศน์พัฒนาสภาพแวดล้อม ของสถานที่ทำงานและระบบสาธารณูปโภคเพื่อให้เกิด ความสวยงาม เพื่อต่อการปฏิบัติงานให้สำนักงานเป็น สถานที่น่าอยู่ น่าทำงาน และมาตรการประหยัดพลังงาน วางแผนและกำหนดแผนแม่แบบ(Master Plan) ปรับปรุง อาคารสถานที่ และพัฒนาสภาพแวดล้อมรวมถึงกำหนด มาตรการประหยัดพลังงาน นำเสนอสภ./ สชม. อนุมัติแผน มาตรการ ประหยัดพลังงานและมอบหมายงาน ดำเนินการปรับปรุงอาคารสถานที่และพัฒนา สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภคตามแผนและ มาตรการที่กำหนด ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและผู้มีส่วนได้ส่วน เสียของบุคลากรดำเนินงาน /นำเสนอแนวทางการปรับปรุงและ พัฒนา	30 วัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นสถานที่ มี สภาพแวดล้อมน่าอยู่ น่า ทำงาน และผู้ปฏิบัติงานมีความประทับใจ	เจ้าหน้าที่/ ผอ. กลุ่ม อำนาจการ		
2.				7 วัน		เจ้าหน้าที่/ ผอ. กลุ่ม อำนาจการ	
3.				3 วัน		ผอ.สพป./สพม 3L	
5.				ภายในเวลาที่ กำหนด	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประหยัดพลังงานได้ตาม เป้าหมายที่กำหนด	เจ้าหน้าที่/ ผอ. กลุ่ม อำนาจการ	
6.				15 วัน		เจ้าหน้าที่/ ผอ. กลุ่ม อำนาจการ	

เอกสารอ้างอิง : 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับ 2. มาตรการประหยัดพลังงาน

จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการ

ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน

จุดเชื่อมต่อระหว่างหน้าถัดไป

การตัดสินใจ

กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ

ภาคติดต่อระหว่างหน้าถัดไป

2. งานบริการอาคารสถานที่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้การบริการอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้กับผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ

ขอบเขตของงาน

การบริการอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หมายรวมถึง การวางแผน มาตรการ การดูแลรักษาความสะอาด อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ การขอใช้อาคารสถานที่ของหน่วยงานภายในสำนักงานและองค์กรหรือบุคคลภายนอกด้วย(ถ้ามี) การบริหารอาคารและสถานที่ให้ปลอดภัยเอื้อต่อการปฏิบัติงาน

คำจำกัดความ

“ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา

“คณะทำงาน” หมายถึง ทีมงานที่ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามอบหมายให้รับผิดชอบ

“เจ้าหน้าที่” หมายถึง ผู้รับผิดชอบ /ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานจัดระบบบริการอาคารสถานที่

“บุคลากร” หมายถึง บุคลากรทุกคนที่ปฏิบัติราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

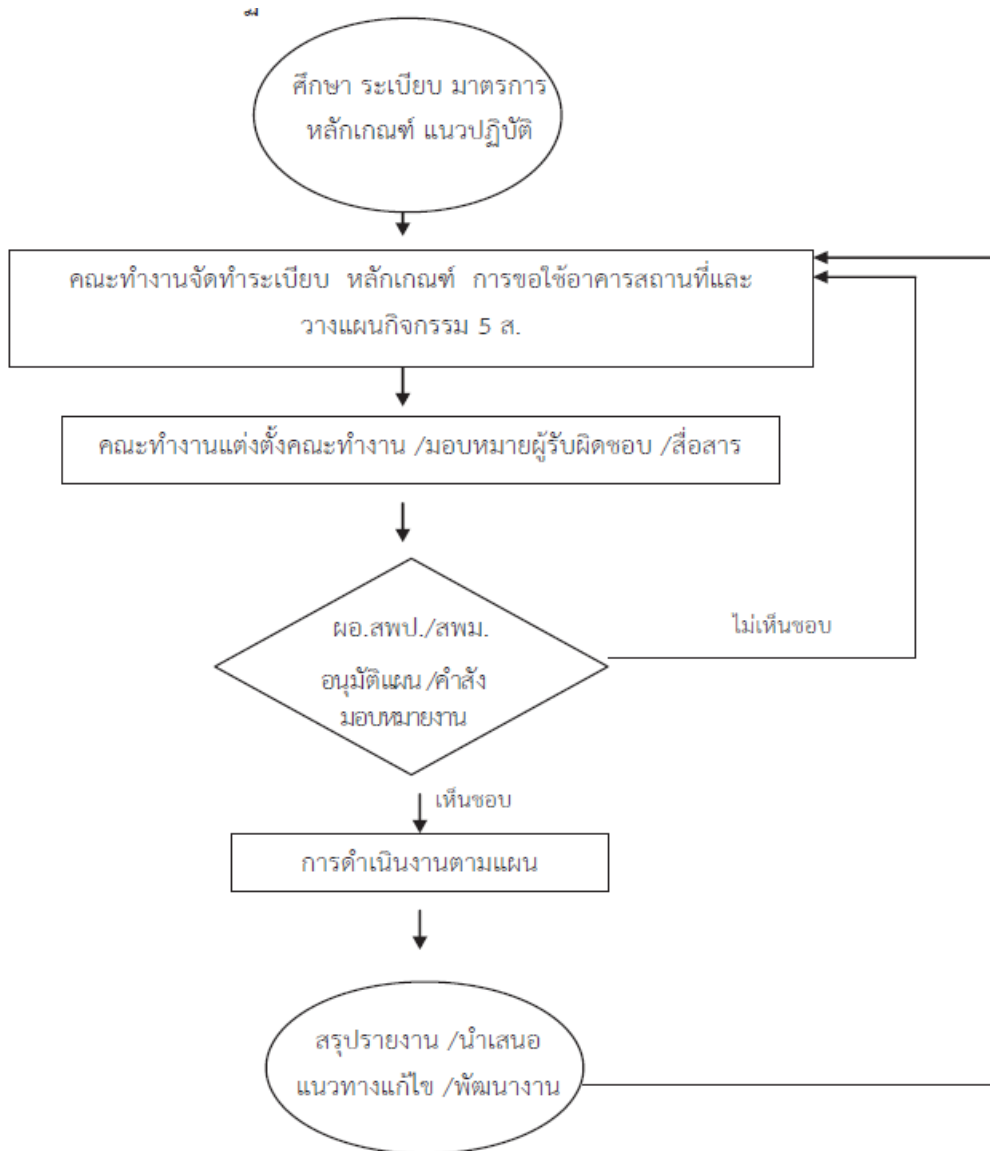
“พนักงานทำความสะอาด” หมายถึง ผู้รับผิดชอบ /ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานทำความสะอาดสำนักงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

1. ศึกษาระเบียบ มาตรการ หลักเกณฑ์แนวปฏิบัติการขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ของส่วนราชการ
2. จัดทำข้อบังคับ /แบบฟอร์ม การขอใช้อาคารสถานที่
3. จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบดูแล /ทำความสะอาดและการขอใช้อาคารสถานที่
4. ดำเนินการ / ปรับปรุงภูมิทัศน์ตามที่ใดวางแผนไว้
5. ประเมินความพึงพอใจผู้รับบริการ
6. สรุปผลการดำเนินงาน /นำเสนอแนวทางแก้ไขและพัฒนางานการบริการอาคารสถานที่

Flow Chart การปฏิบัติงาน

แบบฟอร์มที่ใช้

แบบขออนุญาตใช้ห้องประชุม

เอกสาร/หลักฐานอ้างอิง

แนวปฏิบัติการใช้อาคารสถานที่

9 สรุปมาตรฐานงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ชื่องาน : งานบริการอาคารสถานที่		สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา		กลุ่มงานอาคาร		รหัสเอกสาร :		
วัตถุประสงค์ : เพื่อให้การบริหารอาคารสถานที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพส่งผลให้ผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจ								
ลำดับที่	ผังขั้นตอนการดำเนินงาน	รายละเอียดงาน	เวลาดำเนินการ	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ		
1.	<pre> graph TD A([ศึกษา รวบรวม มาตรฐาน พลังงานต์ แนวปฏิบัติ]) --> B[วางแผนการดำเนินงานปรับปรุง] B --> C[แต่งตั้งคนทำงาน / มอบหมายผู้รับผิดชอบ / สื่อสาร] C --> D{เสนอ มอ.สพป./สพม.} D --> E[ดำเนินการตามแผน] E --> F([สรุปรายงาน / นำเสนอแนวทางแก้ไขพัฒนา]) F --> B </pre>	ศึกษาระเบียบ พลังงานต์ แนวปฏิบัติ การขออนุญาตใช้อาคารสถานที่ของส่วนราชการ	7 วัน		จนท.			
2.		จัดทำข้อบังคับ / แบบฟอร์ม การขอใช้อาคารสถานที่ และ สิ่งอำนวยความสะดวก	2 วัน		คนละทำงาน			
3.		จัดทำคำสั่งมอบหมายผู้รับผิดชอบดูแล / ศึกษาระเบียบ และ การขอใช้อาคารสถานที่	2 วัน			จนท.		
4.		ขอ.สพป./สพม. อนุมัติแผนการดำเนินงาน และคำสั่ง มอบหมายงาน	2 ชั่วโมง			จนท.		
5.		ดำเนินการตามแผน / ปรับปรุงผู้รับผิดชอบที่ได้รับอนุมัติ			อาคารสถานที่สะอาด เรียบร้อยพร้อมใช้งาน	บุคลากรของ สพป. / สพม.		
6.		สรุปผลการดำเนินงาน / นำเสนอแนวทางแก้ไขและพัฒนา		1 สัปดาห์		เจ้าหน้าที่		
เอกสารอ้างอิง : 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 2. ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 อธิบายสัญลักษณ์ผังขั้นตอน จุดเริ่มต้นหรือสิ้นสุดกระบวนการงาน กิจกรรมงานหรือการปฏิบัติ การตัดสินใจ ทิศทางหรือการเคลื่อนไหวของงาน จุดเชื่อมต่อระหว่างงานที่ดำเนิน จำนวนใน 1 หน้า								

กลุ่มอำนวยการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต ๑
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

